



Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (druhá rozšírená komora)

z 3. októbra 2012*

„Prístup k dokumentom — Nariadenie (ES) č. 1049/2001 — Žiadosť o prístup k správam pozorovateľov Európskej únie prítomných v Chorvátsku od 1. do 31. augusta 1995 — Zamietnutie prístupu — Riziko narušenia ochrany medzinárodných vzťahov — Skoršie sprístupnenie“

Vo veci T-465/09,

Ivan Jurašinić, s bydliskom v Angers (Francúzsko), v zastúpení: M. Jarry a N. Amara-Lebret, advokáti,

žalobca,

proti

Rade Európskej únie, v zastúpení: pôvodne C. Fekete a K. Zieleškievicz, neskôr C. Fekete a J. Herrmann, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorej predmetom je predovšetkým návrh na zrušenie rozhodnutia Rady z 21. septembra 2009 o poskytnutí prístupu k niektorým správam vypracovaným pozorovateľmi Európskej únie, ktorí boli prítomní v Chorvátsku v oblasti Knin od 1. do 31. augusta 1995,

VŠEOBECNÝ SÚD (druhá rozšírená komora),

v zložení: predseda komory N. J. Forwood, sudcovia F. Dehousse, M. Prek, J. Schwarcz (spravodajca) a A. Popescu,

tajomník: C. Kristensen, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 25. apríla 2012,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: francúzština.

Rozsudok

Okolnosti predchádzajúce sporu

- 1 Žalobca I. Jurašinović listom zo 4. mája 2009 požiadal na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (Ú. v. ES L 145, s. 43; Mim. vyd. 01/003, s. 331) generálneho tajomníka Rady Európskej únie o prístup k správam pozorovateľov Európskeho spoločenstva, ktorí boli prítomní v Chorvátsku v oblasti Knin od 1. do 31. augusta 1995 (ďalej len „správy“) a k dokumentom, ktoré sa označujú ako „ECMM RC Knin Log reports“.
- 2 Listom z 27. mája 2009 generálny tajomník Rady informoval žalobcu, že keďže sa jeho žiadosť potenciálne týka veľmi vysokého počtu dokumentov a tieto dokumenty sú obzvlášť citlivé, lehota na odpoveď na žiadosť o prístup musí byť predĺžená v súlade s článkom 7 ods. 3 nariadenia č. 1049/2001.
- 3 Rozhodnutím zo 17. júna 2009 generálny tajomník Rady zamietol žiadosť žalobcu o prístup, pričom sa odvolal na výnimku stanovenú článkom 4 ods. 1 písm. a) treťou zarážkou nariadenia č. 1049/2001 chrániacu verejný záujem týkajúci sa medzinárodných vzťahov, pričom vychádzal z okolností, že jednak požadované dokumenty sú takej povahy, že by mohli vytvoriť nové ťažkosti v prípade ich sprístupnenia vo vzťahoch Únie s rôznymi stranami konfliktov, ktoré prebiehali v bývalej Juhoslávii, a inými dotknutými krajinami a jednak sú tieto dokumenty súčasťou archívnych fondov, ktoré Únia dala k dispozícii tak prokurátorovi, ako aj obhajobe v rámci konania proti A. Gotovinovi na Medzinárodnom trestnom tribunáli pre bývalú Juhosláviu, vytvorenom Organizáciou Spojených národov (ďalej len „MTTJ“).
- 4 Listom z 27. júna 2009 žalobca podal opakovú žiadosť o prístup k dokumentom (ďalej len „opakovaná žiadosť“).
- 5 Listom z 2. júla 2009 generálny tajomník Rady informoval žalobcu, že opakovaná žiadosť bude spracovaná do 1. októbra 2009, pričom žalobca proti tejto lehote namietal.
- 6 Rozhodnutím z 21. septembra 2009 Rada povolila čiastočný prístup k ôsmim správam a v zostávajúcej časti žiadosť o prístup zamietla (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).
- 7 V napadnutom rozhodnutí Rada po prvé pripomenula cieľ a rozsah žiadosti žalobcu o prístup, ako aj cieľ pozorovateľskej misie Európskeho spoločenstva (ďalej len „ECMM“) v priebehu konfliktov v bývalej Juhoslávii a podmienky, za akých plnila svoju úlohu. Po druhé uviedla, že nevie o tom, že by mala v držbe dokument označovaný ako „ECMM RC Knin Log reports“. Po tretie Rada konštatovala, že uverejnenie správ by narušilo záujmy Únie, pričom by to ohrozilo jej medzinárodné vzťahy a vzťahy jej členských štátov s týmto regiónom Európy, ako aj verejnú bezpečnosť, najmä bezpečnosť a fyzickú integritu pozorovateľov, svedkov a iných zdrojov informácií, ktorých identita a nimi vykonané posúdenia by sa sprístupnením správ odhalili. Po štvrté Rada dospela k záveru, že správy majú vysokú úroveň citlivosti, napriek uplynutiu obdobia štrnástich rokov od času, keď nastali skutkové okolnosti, ktorých sa správy týkajú. Po piate Rada odmietla osobitný záujem, na ktorý sa odvolával žalobca v opakovanej žiadosti, týkajúci sa zistenia historickej pravdy začatím súdnych konaní proti vojnovým zločincom s cieľom odškodniť ich obeť. Po šieste žalobcu informovala, že poskytla MTTJ prístup k správam v rámci procesu s A. Gotovinom na základe zásady medzinárodnej spolupráce s medzinárodným tribunálom zriadeným Bezpečnostnou radou Organizácie Spojených národov. Po siedme Rada upustila od vznesenia argumentu týkajúceho sa riadneho priebehu prebiehajúcich trestných konaní. Nakoniec Rada povolila čiastočný prístup k ôsmim správam a odmietla oznámiť akúkoľvek inú správu, pričom vychádzala z výnimiek založených na ochrane verejnej bezpečnosti a medzinárodných vzťahov v súlade s článkom 4 ods. 1 písm. a) prvou a treťou zarážkou nariadenia č. 1049/2001.

- 8 V prílohe k napadnutému rozhodnutiu Rada uviedla zoznam 205 správ vypracovaných zo strany ECMM od 1. do 31. augusta 1995, ktoré boli predmetom žiadosti o prístup.

Konanie a návrhy účastníkov konania

- 9 Návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 19. novembra 2009 podal žalobca túto žalobu.
- 10 Žalobca navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zrušil napadnuté rozhodnutie,
 - zaviazal Radu, aby mu zaplatila sumu 2 000 eur bez dane, teda 2 392 eur vrátane všetkých daní ako trovy konania na tomto stupni, spolu s úrokmi v sadzbe stanovenej Európskou centrálnou bankou odo dňa zapísania žaloby do registra kancelárie Všeobecného súdu.
- 11 Rada navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zamietol žalobu ako nedôvodnú,
 - zaviazal žalobcu na náhradu trov konania.
- 12 Podaním zapísaným do registra kancelárie Všeobecného súdu 21. januára 2010 žalobca požiadal Všeobecný súd, aby v rámci opatrenia na zabezpečenie priebehu konania nariadil predloženie jednak rozhodnutí Rady alebo príslušného orgánu Únie týkajúcich sa odovzdania dokumentov MTTJ, ktorých oznámenie MTTJ požadoval v rámci procesu s A. Gotovinom, a jednak sprievodných listov Rady alebo príslušného orgánu Únie, ktoré boli pripojené k zásielke uvedených dokumentov.
- 13 Keďže žalobca nepredložil repliku v stanovenej lehote, písomná časť konania sa skončila 19. apríla 2010.
- 14 V rámci opatrenia na zabezpečenie priebehu konania požiadal Všeobecný súd Radu, aby oznámila, ktoré dokumenty spomedzi 205 správ vymenovaných v prílohe k napadnutému rozhodnutiu, sú tie, ktoré boli poskytnuté obhajobe A. Gotovinu v rámci konania začatého proti nemu na MTTJ.
- 15 Listami z 28. októbra, 28. novembra a 19. decembra 2011 Rada požiadala o predĺženie lehoty na odpoveď na otázku položenú Všeobecným súdom do 6. januára a potom do 16. februára 2012. Všeobecný súd vyhovel týmto žiadosťiam a Rada odpovedala na uvedenú otázku 16. februára 2012.
- 16 Listom z 2. decembra 2011 žalobca podal pripomienky k rozhodnutiu Všeobecného súdu o predĺžení lehoty na 6. januára 2012, ktorá bola poskytnutá Rade na odpoveď na vyššie uvedenú otázku, a predložil rozhodnutie prvej komory v konaní na prvom stupni na MTTJ zo 14. apríla 2011, Prokurátor v. Ante Gotovina, Ivan Čermak a Mladen Markač. Takisto žiadal o vylúčenie zástupcov Rady z konania na základe článku 41 ods. 1 druhého pododseku Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu. Tento list bol pripojený do spisu a Rada predložila svoje pripomienky 13. januára 2012.
- 17 Hoci pojednávanie bolo stanovené na 16. novembra 2011, bolo preložené trikrát na žiadosť Rady na 18. decembra 2011, 18. januára a potom na 21. marca 2012 a jedenkrát na žiadosť žalobcu na 25. apríla 2012.

Právny stav

O dôvodnosti návrhov na zrušenie napadnutého rozhodnutia

- 18 Žalobca uvádza tri žalobné dôvody, ktorými namieta proti napadnutému rozhodnutiu, založené po prvé na neexistencii porušenia ochrany verejného záujmu týkajúceho sa medzinárodných vzťahov podľa článku 4 ods. 1 písm. a) tretej zarážky nariadenia č. 1049/2001, po druhé na neexistencii porušenia ochrany verejného záujmu týkajúcej sa verejnej bezpečnosti podľa článku 4 ods. 1 písm. a) prvej zarážky uvedeného nariadenia a po tretie na tom, že predmetné dokumenty už boli predtým sprístupnené.
- 19 Najprv je potrebné konštatovať, že Rada na účely odmietnutia oznámenia všetkých 205 správ žalobcovi, ku ktorým chcel získať prístup, v napadnutom rozhodnutí uviedla súbežne výnimky založené na ochrane verejného záujmu týkajúceho sa medzinárodných vzťahov a jednak na ochrane verejného záujmu týkajúceho sa verejnej bezpečnosti.
- 20 Na to, aby napadnuté rozhodnutie bolo z právneho hľadiska dôvodné, teda postačuje, aby aspoň jedna z dvoch výnimiek uvedených Radou na účely odmietnutia prístupu k správam bola oprávnená.
- 21 Preto je potrebné skúmať najprv prvý žalobný dôvod založený na neexistencii porušenia ochrany verejného záujmu týkajúceho sa medzinárodných vzťahov stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. a) tretej zarážke nariadenia č. 1049/2001.

O prvom žalobnom dôvode založenom na neexistencii porušenia ochrany verejného záujmu týkajúceho sa medzinárodných vzťahov stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. a) tretej zarážke nariadenia č. 1049/2001

– Úvodné poznámky

- 22 Najprv je potrebné pripomenúť, že cieľom nariadenia č. 1049/2001, ako uvádza jeho odôvodnenie 4 a jeho článok 1, je poskytnúť verejnosti čo najširšie právo na prístup k dokumentom inštitúcií (rozsudok Súdneho dvora z 1. júla 2008, Švédsko a Turco/Rada, C-39/05 P a C-52/05 P, Zb. s. I-4723, bod 33).
- 23 Toto právo však podlieha určitým obmedzeniam založeným na dôvodoch verejného alebo súkromného záujmu (rozsudok Súdneho dvora z 1. februára 2007, Sison/Rada, C-266/05 P, Zb. s. I-1233, bod 62).
- 24 Konkrétnejšie a v súlade s odôvodnením 11 nariadenia č. 1049/2001 toto nariadenie v článku 4 stanovuje, že inštitúcie odmietnu prístup k dokumentu v prípade, keď by sa jeho sprístupnením ohrozil jeden zo záujmov chránených týmto článkom (rozsudok Súdneho dvora z 21. septembra 2010, Švédsko a i./API a Komisia, C-514/07 P, C-528/07 P a C-532/07 P, Zb. s. I-8533, bod 71).
- 25 Ďalej, keď sa od inštitúcie požaduje sprístupnenie dokumentu, táto inštitúcia je povinná posúdiť v každom jednotlivom prípade, či sa na tento dokument nevzťahujú výnimky z práva na prístup verejnosti k dokumentom inštitúcií, uvedené v článku 4 nariadenia č. 1049/2001 (pozri v tomto zmysle rozsudok Švédsko a Turco/Rada, už citovaný v bode 22 vyššie, bod 35). Vzhľadom na ciele sledované týmto nariadením tieto výnimky musia byť vykladané a uplatňované striktné (rozsudok Švédsko a Turco/Rada, už citovaný v bode 22 vyššie, bod 36).
- 26 Súdny dvor však pripustil, že mimoriadna citlivosť a dôležitosť záujmov chránených článkom 4 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 1049/2001 v spojení so záväznou povahou odmietnutia prístupu, na ktoré sa podľa uvedeného ustanovenia musí inštitúcia odvolať, ak by sprístupnenie dokumentu verejnosti mohlo

poškodiť tieto záujmy, priznávajú rozhodnutiu, ktoré má inštitúcia prijať, komplexný a citlivý charakter vyžadujúci si mimoriadny stupeň obozretnosti. Také rozhodnutie si preto vyžaduje určitú mieru voľnej úvahy (rozsudok Sison/Rada, už citovaný v bode 23 vyššie, bod 35).

- 27 Napokon je potrebné uviesť, že kritériá uvedené v článku 4 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 1049/2001 sú veľmi všeobecné, keďže, ako to vyplýva zo znenia tohto ustanovenia, k odmietnutiu prístupu musí dôjsť totiž vždy, ak by sprístupnenie dotknutého dokumentu „porušilo“ ochranu „verejného záujmu“ týkajúceho sa najmä „medzinárodných vzťahov“ (rozsudok Sison/Rada, už citovaný v bode 23 vyššie, bod 36).
- 28 V dôsledku toho sa teda preskúmanie zákonnosti rozhodnutí inštitúcií o odmietnutí prístupu k dokumentom z dôvodu výnimiek týkajúcich sa verejného záujmu upravených v článku 4 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 1049/2001 vykonávané Všeobecným súdom musí obmedziť na overenie dodržania procesných pravidiel a odôvodnenia, vecnej presnosti skutkových okolností, ako aj neexistencie zjavne nesprávneho posúdenia skutkových okolností a zneužitia právomoci (rozsudok Sison/Rada, už citovaný v bode 23 vyššie, bod 34).

– Posúdenie Všeobecným súdom

- 29 Žalobca v rámci prvého žalobného dôvodu v prvom rade uvádza, že ochrana verejného záujmu týkajúceho sa medzinárodných vzťahov sa nevzťahuje na správy, pretože tieto správy sú neutrálneho povahy, ktorú nemôžu narušiť ani posúdenia a hodnotenia v nich obsiahnuté. Okrem toho oznámenie správ štrnásť rokov po tom, ako došlo k skutkovým okolnostiam, ktoré opisujú, by umožnilo zistiť historickú pravdu a uplatniť práva obetí na náhradu škody, ktorú utrpeli. V druhom rade vzhľadom na to, že už uplynulo štrnásť rokov od vytvorenia týchto správ, ich oznámenie by nemohlo narušiť ochranu tohto verejného záujmu, ale umožnilo by stíhať prípadné vojnové zločiny. V treťom rade sa žalobca domnieva, že správy nie sú citlivými dokumentmi, pretože neboli predmetom žiadnej klasifikácie v takom zmysle, ako to stanovuje článok 9 nariadenia č. 1049/2001.
- 30 Rada spochybňuje tvrdenia žalobcu.
- 31 V prvom rade je potrebné pripomenúť, že v napadnutom rozhodnutí Rada po prvé zdôraznila ciele, s akými misia ECMM bola vykonaná, a podmienky, za akých sa konala. V bode 7 napadnutého rozhodnutia sa teda uvádza, že „prvoradým cieľom [ECMM] bolo prispieť k sledovaniu vývoja politickej situácie a v oblasti bezpečnosti na západnom Balkáne prispieť k dodržiavaniu hraníc a venovať sa medzietnickým otázkam a návratu utečencov“. Rada v tejto súvislosti spresnila, že správy obsahovali každodenné správy, špeciálne správy, aktualizácie správ a týždenné zhrnutia pripravené pozorovateľmi ECMM v oblasti Knin od 1. do 31. augusta 1995.
- 32 V tom istom bode 7 napadnutého rozhodnutia Rada spresnila takisto povahu informácií obsiahnutých v týchto rôznych správach, ktoré sa týkali najmä „sledovania a analýzy premiestňovania a akcie vojenských jednotiek a policajných síl vrátane bombardovania, porušovania prímeria, prestreliak [a] iných vojenských aspektov, [vrátane] diskusií pozorovateľov so styčnými dôstojníkmi, ako aj informácií poskytnutých zdrojmi“. Podľa Rady správy ďalej obsahovali „vyjadrenia týkajúce sa slobody premiestňovania a jeho obmedzovania, politického monitorovania, [najmä] vyhlásenia vysokých predstaviteľov pri návšteve v oblasti [Knin] a mestských zástupcov, rozhovory s [členmi] armádnych a policajných síl, ako [aj] občianskej spoločnosti, monitorovanie oblasti ľudských práv, [t. j. informácií o] násilí voči civilnému obyvateľstvu a ich majetku, evakuácii, stratách na ľudských životoch, tokoch a preprave utečencov, výstavbe alebo ničení občianskych štruktúr a dôsledkoch bombardovania“.

- 33 Pokiaľ ide o podmienky, za akých ECMM plnila svoju misiu, Rada v bode 8 napadnutého rozhodnutia poznamenala, že prebiehala „v obzvlášť napätej atmosfére z politického a vojenského hľadiska a takisto z hľadiska ľudských práv“ a že mnohé správy boli vypracované „na základe dôverných rozhovorov s účastníkmi a miestnymi svedkami“, takže obsah správ bol oznámený iba vedeniu a miestnym členom ECMM.
- 34 Po druhé Rada v bodoch 9 až 12 napadnutého rozhodnutia uviedla dôvody, pre ktoré informácie obsiahnuté v správach nemohli vo všeobecnosti byť sprístupnené žalobcovi. Body 9 a 11 sa týkali konkrétne toho, prečo Rada uplatnila výnimku ochrany verejného záujmu týkajúceho sa medzinárodných vzťahov, a bod 10 bol venovaný výnimke ochrany verejného záujmu týkajúceho sa verejnej bezpečnosti.
- 35 V bode 9 napadnutého rozhodnutia Rada zdôraznila, že uverejnenie správ „by ohrozilo medzinárodné vzťahy [Únie] a jej členských štátov s danou oblasťou, ktoré sú naďalej citlivé, keďže by boli sprístupnené podrobné informácie týkajúce sa pripomienok, posúdení a analýz, ktoré si vymieňali rôzni predstavitelia [ECMM], o situácii v oblasti z politického, vojenského a bezpečnostného hľadiska“. Podľa Rady by odhalenie obsahu správ bolo „v rozpore s cieľom poskytnúť [Únii] čo najpresnejšie informácie, aby mohla definovať svoju politiku voči západnému Balkánu“. Rada sa teda domnievala, že „[dovtedy] zachovávaná dôvernosť [bola] kľúčovým faktorom posilnenia dialógu a spolupráce s krajinami tohto regiónu“.
- 36 V bodoch 11 a 12 napadnutého rozhodnutia Rada odpovedala na argumenty žalobcu predložené počas správneho konania, týkajúce sa obdobia štrnástich rokov, ktoré uplynulo od času, keď nastali skutkové okolnosti, a toho, že uverejnenie správ, ktoré mali objektívny charakter, by umožnilo zistiť historickú pravdu a otvoriť pre obeť cestu k náhrade utrpených strát a škôd. V tejto súvislosti Rada dospela k záveru, že jednak „štrnásť rokov od vypracovania správ... majú tieto správy stále vysokú úroveň citlivosti, keďže obsahujú citlivé informácie týkajúce sa oblasti, v ktorej je hlavnou úlohou posilnenie stability“ a jednak, že Rada nemôže „zohľadniť osobitný záujem [žalobcu] na získaní [správ]“, pretože mala povinnosť na základe uplatniteľných predpisov „rozhodnúť o sprístupnení [správ] pre verejnosť na základe *erga omnes*“.
- 37 V druhom rade, ako Rada uviedla vo vyjadrení k žalobe, je potrebné zdôrazniť, že z kontextu, v akom prebehli misie ECMM, ako aj z obsahu správ, ako je prezentovaný v napadnutom rozhodnutí, vyplýva, že tieto správy majú obzvlášť citlivý charakter. Správy totiž obsahujú pripomienky, posúdenia a analýzy politickej, vojenskej a bezpečnostnej situácie v oblasti Knin v auguste 1995, počas a po realizácii ofenzívy chorvátskych síl, nazvanej „Operácia Búrka“, začatej s cieľom odňať oblasť Krajina srbským silám, ktoré z nej urobili od roku 1991 súčasť Republiky Srbskej Krajiny.
- 38 Po vzore Rady sa treba domnievať, že takéto pripomienky a posúdenia, ako aj analýzy, pre ktoré boli základom, boli určené Rade na to, aby jej to pomohlo definovať politiku Únie voči rôznym účastníkom konfliktu v čase, keď boli vypracované správy. Okrem toho sa Rada vzhľadom na všeobecný kontext, v ktorom boli vypracované správy a informácie obsiahnuté v týchto správach, oprávnené domnievala, že rôzne tam uvedené pripomienky a posúdenia mali ešte stále citlivú povahu v čase napadnutého rozhodnutia, hoci sa skutkové okolnosti, ktoré viedli k vypracovaniu správ, odohrali pred štrnástimi rokmi.
- 39 Z tohto hľadiska je potrebné pripomenúť, tak ako to urobila Rada v napadnutom rozhodnutí a vo vyjadrení k žalobe, že cieľom politiky Únie v oblasti západného Balkánu je prispieť k mieru, stabilite a trvalému regionálnemu zmiereniu, najmä s cieľom posilniť integráciu krajín tohto regiónu Európy vo vzťahu k Únii, čo sú ciele, ktorých realitu alebo relevantnosť žalobca nespochybňuje. Sprístupnenie informácií alebo posúdení obsiahnutých v správach mohlo v čase napadnutého rozhodnutia ohroziť sledovanie týchto cieľov odhalením skutočností, ktoré by mohli viesť ku vzniku alebo k narastaniu

hnevu alebo napätia medzi rôznymi komunitami krajín, ktoré boli účastníkmi konfliktov v bývalej Juhoslávii, alebo medzi krajinami bývalej Juhoslávie, čím by sa oslabila dôvera štátov západného Balkánu v proces integrácie.

- 40 Rada sa teda v napadnutom rozhodnutí správne domnievala, že sprístupnenie správ by mohlo narušiť ciele sledované Úniou v tejto oblasti Európy, a teda takú povahu, že by sa narušili medzinárodné vzťahy, pretože by tak boli odhalené pripomienky alebo posúdenia ECMM v súvislosti s politickou, vojenskou a bezpečnostnou situáciou v rozhodujúcej fáze konfliktu medzi chorváckymi silami a juhoslovanskými federálnymi silami.
- 41 Nijaké z tvrdení predložených na podporu prvého žalobného dôvodu nemá takú povahu, aby spochybnilo tento záver, pričom žalobca navyše netvrdil, že by Rada nevykonala konkrétne a individuálne preskúmanie správ.
- 42 Po prvé, pokiaľ ide o údajne neutrálnu povahu správ, keďže ECMM nebola jednou zo strán konfliktu, je potrebné konštatovať, že takáto okolnosť nemá žiadny vplyv na to, či sprístupnenie správ bolo alebo nebolo schopné narušiť ochranu verejného záujmu týkajúceho sa medzinárodných vzťahov.
- 43 Ako Rada uviedla v napadnutom rozhodnutí, správy obsahujú pripomienky, posúdenia a analýzy politickej, vojenskej a bezpečnostnej situácie v oblasti Knin v priebehu augusta 1995. Keby boli tieto rôzne skutočnosti sprístupnené, hoci stále mali v čase napadnutého rozhodnutia citlivú povahu (pozri body 37 a 38 vyššie), mohli narušiť sledovanie cieľov Únie pripomenutých v bode 39 vyššie a vytvoriť situáciu, ktorá by oslabila dôveru štátov západného Balkánu v proces integrácie začatý vo vzťahu k Únii. Okrem toho takéto prvky by mohli byť vnímané ako hodnotiace úsudky voči jednotlivým stranám konfliktu, ktorý sa odohral v bývalej Juhoslávii. Preto účinky, ktoré by prípadné sprístupnenie správ mohlo spôsobiť, nesúvisia s neutralitou ECMM a uvedených správ.
- 44 Po druhé, pokiaľ ide o tvrdenie založené na uplynutí obdobia štrnástich rokov medzi skutkovými okolnosťami opísanými v správach a napadnutým rozhodnutím, samo osebe nie je takej povahy, aby preukázalo, že Rada sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia, keď odmietla sprístupniť všetky uvedené správy. Skutočnosť, že takáto dĺžka trvania sa takmer rovná polovici maximálnej lehoty tridsať rokov, chrániacej dokumenty, na ktoré sa uplatňuje výnimka stanovená v článku 4 ods. 7 nariadenia č. 1049/2001, neumožňuje preukázať, že by výnimka založená na ochrane verejného záujmu týkajúceho sa medzinárodných vzťahov nebola uplatnená riadne.
- 45 Jediná skutočnosť, na ktorú sa žalobca odvoláva na účely domnienky, že situácia sa znormalizovala a že je teda dôvodné sprístupniť všetky správy, je totiž prístupenie Chorvátskej republiky k Únii, ktoré je stanovené na 1. júla 2013. Táto okolnosť však nepostačuje na preukázanie toho, že by sprístupnenie správ nemohlo v čase prijatia napadnutého rozhodnutia poškodiť verejný záujem uvádzaný v predmetnom prípade Radou vzhľadom na obsah uvedených správ a na podmienky, za ktorých boli vypracované, ktoré sú opísané v bodoch 31 až 33 vyššie, keďže v čase napadnutého rozhodnutia ešte Únia neprijala žiadne rozhodnutie týkajúce sa prístúpenia tohto štátu. Nakoniec táto okolnosť nespochybňuje konštatovanie Rady v napadnutom rozhodnutí, podľa ktorého až dovtedy zachovávaná dôvernosc správ bola kľúčovým faktorom posilnenia dialógu a spolupráce s krajinami tejto oblasti Európy.
- 46 Okrem toho, ako uvádza Rada na svoju obranu, okolnosť, že správy boli považované za potrebné na účely vyšetrovania a stíhania vedeného prokurátorom MTTJ v rámci procesu s A. Gotovinom, nasvedčuje uznaniu pretrvávania citlivosti správ, napriek času, ktorý uplynul od ich vypracovania.
- 47 Po tretie, pokiaľ ide o tvrdenie, podľa ktorého sú správy takej povahy, že by prispeli k zisteniu historickej pravdy a k uplatneniu práv obetí na náhradu škody, žalobcu možno vnímať tak, že sa odvoláva na vyšší verejný záujem, vzhľadom na ktorý by správy mali byť sprístupnené. Je však potrebné pripomenúť, že zo znenia článku 4 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 1049/2001 vyplýva, že pokiaľ

ide o výnimky z práva na prístup obsiahnuté v tomto ustanovení, inštitúcia je povinná odmietnuť prístup k dokumentu v prípade, ak by jeho sprístupnenie verejnosti mohlo poškodiť záujmy chránené uvedeným ustanovením bez toho, aby v tomto prípade bolo potrebné, na rozdiel napríklad od znenia najmä odseku 2 tohto článku, vyvážiť požiadavky týkajúce sa ochrany uvedených záujmov s požiadavkami vyplývajúcimi z iných záujmov (rozsudok Sison/Rada, už citovaný v bode 23 vyššie, bod 46). Preto uvedené tvrdenie možno len odmietnuť.

- 48 V rozsahu, v akom sa žalobca odvoláva na záujem na sprístupnení správ z dôvodu vyjadreného v žalobe, že správy majú „prvoradý význam“ v rámci jeho činnosti ako advokáta, ktorý „sa verejne a systematicky angažuje v stíhaní vojnových zločincov“, je potrebné odmietnuť toto tvrdenie z rovnakých dôvodov, aké sú uvedené v bode 47 vyššie.
- 49 Pokiaľ ide o tvrdenie uvádzané na pojednávaní, založené na verejnom záujme na poskytnutí prístupu k užitočným dokumentom, ktorý vyvažuje verejný záujem zakladajúci výnimku uplatňovanú v tejto veci, je potrebné pripomenúť, že nariadenie č. 1049/2001 stanovuje, že uplatnenie výnimiek zakotvených v článku 4 je vylúčené, ak je sprístupnenie predmetného dokumentu odôvodnené vyšším verejným záujmom, ale výlučne pokiaľ ide o výnimky stanovené v odsekoch 2 a 3 (pozri bod 47 vyššie).
- 50 Po štvrté žalobca vychádza z neexistencie klasifikácie správ v zmysle článku 9 nariadenia č. 1049/2001 na účely záveru, že Rada voči nemu nemôže uplatňovať výnimku založenú na ochrane verejného záujmu týkajúceho sa medzinárodných vzťahov. Rada by nemala mať možnosť brániť sa sprístupneniu správ ich citlivosťou, keď ich nikdy neklasifikovala ako citlivé.
- 51 Článok 9 nariadenia č. 1049/2001 stanovuje špecifický režim prístupu ku klasifikovaným dokumentom, najmä pokiaľ ide o osoby poverené spracovaním žiadostí o prístup a potrebu získať predchádzajúci súhlas orgánu, ktorý vydal požadovaný dokument. Okrem toho článok 9 ods. 4 nariadenia č. 1049/2001 stanovuje, že akékoľvek rozhodnutie odmietajúce prístup ku klasifikovanému dokumentu musí uvádzať dôvody takým spôsobom, ktorý nepoškodí záujmy chránené podľa článku 4 uvedeného nariadenia. Ako tvrdí Rada, z týchto ustanovení vôbec nevyplýva, že by neexistencia klasifikácie dokumentu bránila inštitúcii odmietnuť k nemu prístup z dôvodu rizika dosahu na ochranu verejného záujmu týkajúceho sa medzinárodných vzťahov, pretože dokument obsahuje citlivé skutočnosti. Preto sa Rada nedopustila zjavne nesprávneho posúdenia, keď použila výnimku týkajúcu sa medzinárodných vzťahov na žiadosť o prístup k neklasifikovaným dokumentom.
- 52 Nakoniec po piate na pojednávaní sa uvádzala možnosť poskytnúť čiastočný prístup k správam, rozlišujúc medzi prvkami správ, na ktoré sa vzťahuje ochrana verejného záujmu týkajúceho sa medzinárodných vzťahov, a prvkami, najmä tými, ktoré majú čisto faktickú povahu, ktoré by mohli byť predmetom záujmu žalobcu.
- 53 Je však potrebné konštatovať, ako uviedla Rada, že presné informácie obsiahnuté v piatich z ôsmich správ, ku ktorým bol žalobcovi poskytnutý čiastočný prístup, sú uvedené pod názvom „Press reports“ (tlačové správy) a podľa Rady ide o informácie, ktoré už boli sprístupnené verejnosti. Pokiaľ ide o tri ostatné správy, je potrebné konštatovať, že neobsahujú ani tlačové správy, ani zápisnice o skutkových okolnostiach, a že len poskytujú všeobecné informácie o situácii pozorovanej na mieste. Preto predpoklad, na ktorom bolo založené tvrdenie uvedené v predchádzajúcom bode, neumožňuje prijať toto tvrdenie, keďže skutkové okolnosti sprístupnené žalobcovi sú informácie, ktoré už boli sprístupnené verejnosti v čase vypracovania každej z predmetných správ.
- 54 V dôsledku toho je potrebné odmietnuť toto posledné uvedené tvrdenie a spolu s ním aj prvý žalobný dôvod ako celok. V dôsledku toho nie je potrebné skúmať ani druhý žalobný dôvod založený na neexistencii dosahu na ochranu verejného záujmu týkajúceho sa verejnej bezpečnosti, pretože výnimku

týkajúcu sa ochrany verejného záujmu týkajúceho sa medzinárodných vzťahov uplatnila Rada v prejednávanej veci v súlade s právnou úpravou a postačuje na odôvodnenie zamietnutia úplného prístupu k správam.

O treťom žalobnom dôvode založenom na existencii skoršieho sprístupnenia

- 55 Žalobca tvrdí, že Rada nesprístupnila správy MTTJ na základe údajnej zásady medzinárodnej spolupráce s medzinárodným tribunálom zriadeným Bezpečnostnou radou Organizácie Spojených národov, keďže takáto zásada neexistuje, ale na základe nariadenia č. 1049/2001. Správy totiž boli oznámené A. Gotovinovi, občanovi Únie, ktorý je francúzskym štátnym príslušníkom, prostredníctvom jeho advokátov. Keďže už vykonané sprístupnenie malo povahu *erga omnes*, Rada nemôže brániť sprístupneniu správ žalobcovi, lebo inak sa dopúšťa diskriminácie, ktorú možno odôvodniť len etnickým pôvodom alebo skutočnou či predpokladanou náboženskou príslušnosťou žalobcu.
- 56 Rada spochybňuje tvrdenia žalobcu.
- 57 V prvom rade, ak sa aj žalobca domnieva, že správy nemohli byť odovzdané A. Gotovinovi na základe zásady medzinárodnej spolupráce s MTTJ, pretože takáto zásada neexistuje, je potrebné konštatovať, že toto tvrdenie nemôže spochybniť zákonnosť napadnutého rozhodnutia, pretože spočíva iba v kritike právneho základu, na ktorom boli správy oznámené A. Gotovinovi v priebehu jeho procesu pred MTTJ. Táto žaloba sa však netýka zákonnosti rozhodnutia, ktorým Rada rozhodla o takomto oznámení.
- 58 V druhom rade z odpovede Rady zo 16. februára 2012 na otázku, ktorú jej položil Všeobecný súd, vyplýva, že iba 48 z 205 správ, ktorých sa týkala žiadosť o prístup k dokumentom, bolo oznámených obhajobe A. Gotovinu v rámci veci, v ktorej bol vydaný rozsudok MTTJ z 15. apríla 2011, Gotovina a spol. Vzhľadom na to, že žalobca nepredložil žiadnu pripomienku alebo poznámku v tejto súvislosti, ani písomne, ani na pojednávaní, je potrebné domnievať sa, že žalobný dôvod založený na skoršom sprístupnení môže, keby bol dôvodný, spôsobiť zrušenie napadnutého rozhodnutia len v rozsahu, v akom bol odmietnutý prístup k týmto 48 správam.
- 59 V treťom rade z vysvetlení poskytnutých Radou tak vo vyjadrení k žalobe, ako aj na pojednávaní po prvé vyplýva, že všetky archívy ECMM boli odovzdané MTTJ v 90. rokoch, aby umožnili prokurátorovi MTTJ začať stíhanie proti osobám, ktoré sa považovali za zodpovedné za závažné porušenia medzinárodného humanitárneho práva spáchané na území bývalej Juhoslávie od roku 1991.
- 60 Po druhé Rada tvrdila, že v priebehu konania vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok MTTJ z 15. apríla 2011, Gotovina a spol., prokurátor MTTJ od nej požadoval, obrátiac sa na generálneho tajomníka Rady, vysokého predstaviteľa spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky, aby mu oznámila dokumenty potrebné na účely konania, medzi ktoré patrilo aj 48 správ (pozri bod 58 vyššie), aby ich mohol použiť ako dôkazné prostriedky viny obvinených osôb alebo ako dôkazy v prospech obvineného a oznámiť ich obhajobe. Z článku 70 B Rokovacieho a dôkazného poriadku MTTJ vyplýva, že informácie, ktoré chce prokurátor použiť s cieľom zozbierať nové dôkazy, nemôžu v žiadnom prípade byť použité s týmto cieľom predtým, ako sa oznámia obvinenému.
- 61 Po tretie z vysvetlení Rady takisto vyplýva, že dokumenty pochádzajúce od ECMM, poskytnuté kancelárii prokurátora MTTJ na účely konania pred týmto súdom (pozri bod 60 vyššie), boli poskytnuté ako dôverné, na základe ustanovení článku 70 B Rokovacieho a dôkazného poriadku MTTJ, ktoré stanovujú, že „ak má prokurátor informácie, ktoré boli poskytnuté ako dôverné, a keďže tieto informácie boli použité len s cieľom získať nové dôkazy, môže prokurátor sprístupniť tieto pôvodné informácie a ich zdroj iba so súhlasom osoby alebo subjektu, ktorý ich poskytol“.

- 62 Rada tvrdí, že pokiaľ ide o žiadosti, ktoré jej predložil prokurátor MTTJ a ktorých cieľom bolo umožniť použitie týchto správ ako dôkazov a ich poskytnutie obhajobe, preskúmala predmet týchto žiadostí a stanovila podmienky, za akých správy mohli byť poskytnuté obhajobe A. Gotovinu, čo ju viedlo k tomu, aby odovzdala prokurátorovi vyškrtané verzie správ, ktoré boli určené na poskytnutie obhajobe a v súlade s článkom 70 B Rokovacieho a dôkazného poriadku MTTJ použité ako dôkazné prostriedky (pozri bod 61 vyššie).
- 63 Preto ak žalobca tvrdí, že správy boli poskytnuté A. Gotovinovi na základe nariadenia č. 1049/2001, je potrebné najprv konštatovať, že nespochybnil, že došlo k postupu poskytnutia informácií opísaného v bodoch 59 až 62 vyššie, ktoré boli použité len s cieľom zhromaždiť nové dôkazy prokurátorom MTTJ v rámci veci, v ktorej rozhodoval tento súd. Ďalej vzhľadom na vysvetlenia poskytnuté Radou, pokiaľ ide o postup poskytnutia správ obhajobe A. Gotovinu v rámci konania na MTTJ, je takisto potrebné konštatovať, že žiadna skutočnosť v spise neumožňuje domnievať sa, že Rada A. Gotovinovi oznámila 48 správ na základe ním podanej žiadosti o prístup k dokumentom v súlade s nariadením č. 1049/2001. V tejto súvislosti, ak aj žalobca po prvýkrát na pojednávaní odkázal na žiadosť z 30. mája 2007, ktorou A. Gotovina alebo jeho advokáti žiadali Radu o prístup k správam, postačuje konštatovať, že tento dokument, aj keby existoval, nebol v tejto veci predložený.
- 64 Preto treba tretí žalobný dôvod zamietnuť a v dôsledku toho musí byť zamietnutá žaloba ako celok bez toho, aby bolo potrebné nariadiť opatrenie na zabezpečenie priebehu konania navrhované žalobcom v liste z 21. januára 2010.
- 65 Pokiaľ ide o návrh na vylúčenie zástupcov Rady z konania, na základe článku 41 ods. 1 druhého pododseku rokovacieho poriadku je potrebné konštatovať, že správanie vytykané uvedeným zástupcom, teda to, že neinformovali Všeobecný súd o existencii rozhodnutia Prokurátor v. Ante Gotovina, Ivan Čermak a Mladen Markač (bod 16 vyššie), nemôže predstavovať v predmetnom prípade dôvod na vylúčenie z konania.

O trovách

- 66 Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže žalobca nemal úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazat' ho na náhradu trov konania v súlade s návrhmi Rady.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (druhá rozšírená komora)

rozhodol a vyhlásil:

- 1. Žaloba sa zamieta.**
- 2. Ivan Jurašinović znáša vlastné trovy konania a je povinný nahradiť trovy konania Rady Európskej únie.**

Forwood

Dehousse

Prek

Schwarcz

Popescu

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 3. októbra 2012.

Podpisy